

La crisi de la construcció

La crisi de la construcció és cíclica, com els fenòmens astrals, les sequeres, la llargada de les faldilles, les dretes i esquerres al govern, les modes, la publicitat i les batusses dels matrimonis. Se sap que va venint, segons els uns; que ja és aquí, segons els altres; que no vindrà per ara, per molts, i que sempre ha estat aquí, pels pessimistes. Les crisis tenen un comportament surrealista i la que ens ocupa «és boja com un llum!», tal com es deia fa molts anys referint-se a l'anacrònic gresol d'oli d'oliva amb ble de cotó, dit «llum de ganxo», el qual il·luminava poc i podia molt. És imprevisible, perillós i agressiu com la nova mosca negra. Per on passa trenca negocis, empreses i fortunes, i perjudica molts innocents. Els seus episodis històrics han estat sempre sonats.

El Foment, cambres, gremis, sindicats i patronals; dos que tenen una immobiliària al Marroc «que saben coses...»; el ministre; el conseller; un conductor de formigenera; un paleta de Quart; dos manobres magrebins, i tots els mitjans opinen de la crisi. Es llegeixen i se senten opinions atrevides, controvertides i indocumentades. Per parlar-ne s'han de tenir dades i no apreciacions: coneixements del sector i no reculls d'opinions. Les dades bancàries, la producció, el PIB, la balança comercial, l'evolució de la borsa, la demografia i altres xifres macroeconòmiques, amb perspectiva d'anys, vistes en conjunt, marquen tendències. Els cicles econòmics i les crisis, amb la globalització i la internacionalització, són ondulants i no de «dent de serra». L'expansió demogràfica vertiginosa i imparable i la demanda d'habitatges corren paral·leles. A les nostres comarques, la construcció i el turisme, des de fa molts anys, són els puntals de l'economia.

De la venda sobre plànol a preus desorbitats, «es diu» que s'ha passat a no vendre res. Se senten veus que demanen serenitat i que asseguren que, més que una crisi, és una vacuna. Auguren que hi haurà un sanejament dels intrusos introduïts en el sector. Que els rendiments exagerats sofriran un correctiu i que la professió, el seny i la serietat—ben finançats—triumfaran com sempre. Emilio Botín, president del Santander, ha valorat positivament la desaceleració suau del sector.

Fa 25 anys que tenim una minyona que és com de la família. Al seu aire, treballa, entra, surt, opina... Fa uns dies sentencià: «La crisi ha arribat. No es ven ni un pis en tot Girona! Se sent dir al súper, a la perruqueria, a l'autobús..., i a tot arreu.» Ostres! Alarmat, amb els prismàtics, em planto al *pirull* de les pedreres. Començo comptar grues—i obres—des de Fornells a Sarrià, passant per Vilablareix, Salt i Sant Gregori. A cent cinquanta, amb la vista cansada, paro el recompte. Reflexiono: «És evident que hi ha senyals d'haver entrat en un període de transició: però, per ara, sort en tenim de la crisi!»